

Moja misia v Mozambiku

Napísal Marek Nikolov
Štvrtok, 14 Október 2010 14:06

Misijná dobrovoľníčka Majka Kuriaková nám poslala už dva listy z misií, ale v rámci bratislavských misií uviedla na stránke mojpribeh.sk aj svoje interview o svojej misii v Mozambiku. My vám ho prinášame ako ďalšiu inšpiráciu a povzbudenie k misijnej horlivosti.

Ako si sa dostala do Mozambiku na misie a prečo práve tam?

Mám 32 rokov a posledných 7 z nich som prežila v Prahe. Pracovala som vo viacerých zamestnaniach, väčšinou v oblasti IT a bankovníctva, hoci som spromovala ako učiteľka matematiky a fyziky. V prvej polovici roku 2008 mi v hlave skrsla myšlienka ísť na nejaký čas na misie. Pretože som si nebola úplne istá, či chápem Boží hlas správne, začala som hľadať nejaký vhodný misijný projekt. A Boh mi „otvoril dvere“ na školu učeníctva v Banskej Bystrici s organizáciou Mládež s misiou (YWAM). Praktickou časťou tejto školy je misijný výjazd a team, ktorého som bola súčasťou šiel práve do Mozambiku. Tu sme pôsobili v hlavnom meste Maputo a jeho okolí. Spolupracovali sme s mnohými zborní, cirkvami a farnosťami v rôznych denomináciách, pretože naša škola bola ekumenická. Počas výjazdu ma táto práca veľmi nadchla a v Maputo som našla mnoho nových priateľov. Keď sme sa vrátili, veľa som sa modlila, čo ďalej. Pretože vo mne stále pretrvával „misijný pocit“, ale ešte som si ním nebola 100% istá, urobila som rozhodnutie, že sa pripojím k nejakému stálemu misijnému tímu (nie len na krátkodobý výjazd) aspoň na 1 rok, aby som zakúsila skutočný misionársky život so všetkými

následkami, dúfajúc, že táto skúsenosť mi pomôže rozoznať, či je to naozaj Boh, kto má volá alebo len moje nadšenie. Vďaka jednému môjmu priateľovi som sa skontaktovala s vedúcou tímu YWAM, ktorý začínali s novým misijným projektom práve v Maputo od marca 2009. Podmienkou na prijatie medzi „kmeňových“ pracovníkov bol záväzok minimálne na 2 roky. Ďalším špecifikom je, že všetci pracovníci YWAMu sú dobrovoľníci a teda si všetky náklady hradia sami. Získanie finančných podporovateľov na túto cestu bolo istým spôsobom potvrdením, že Boh je v tomto rozhodnutí so mnou. No, nebolo to ani jednoduché, ani ľahké – od prvotného rozhodnutia do odletu uplynulo 17 náročných mesiacov, keď som všetok svoj čas venovala práve hľadaniu podporovateľov a praktickým veciam spojenými s tak veľkou zmenou v živote.

Mohla by si nám priblížiť ako vyzerá bežný život v Mozambiku, kde pôsobíš ako misionárka?

Hmm, bežný život v Mozambiku. To je ťažko povedať, pretože ja som zatiaľ bola väčšinou iba v hlavnom meste a v nejakom vybudovanom misijnom centre, takže som žila životom, ktorí zaviedli misionári. A tiež je otázka, čo je „bežný život“. Videla som tu rôzne skupiny ľudí: veľmi chudobných, ktorí žijú na smetiskách alebo v rozvalinách v meste a živia sa žobraním. Aká je ich náplň dňa? Potom sú tu ľudia, ktorí chodia do práce, takže ich deň vyzerá podobne ako náš, akurát večer často chodia do večernej školy, aby si urobili ďalšie ročníky základného vzdelania (je tu 12 ročníkov, po niektorých sú skúšky, ktoré keď neurobíte, nemôžete pokračovať, ale musíte ich prísť zopakovať asi o rok. Takže ľudia začnú pracovať a potom už keď majú prácu, chodia do školy po večeroch. No a počula som už aj o veľmi bohatých ľuďoch, ktorí majú obrovské sídla mimo mesta. Aký je ich bežný život, netuším. Ale môžem sa podeliť, čo je zaujímavé z „môjho“ bežného života. Stmieva sa tu teraz v zime už o 18 a v lete okolo 19. Všetky zámky (a tuším aj voda v odpade – nie to len žartujem, to si len pamätám z hodín zemepisu) sa točia do opačnej strany, takže dosť často nechávam odomknuté. Na zamykanie sa používajú bežne visacie zámky, takže všetky domy spĺňajú podmienku slovenských poisťovní pre bezpečnostné dvere – majú aspoň 2 zámky. :D Jazdí sa tu na ľavej strane alebo na tej, kde je menej jám či sú menšie. Ísť v protismere je teda normálne. Pre chodcov je tu vždy taká zmes piesku, špiny a odpadkov, v ktorej sa v bežnej obuvi – žabkách ale i v normálnych topánkach dosť ťažko chodí. Ak potrebujete vybaviť niečo na úrade alebo v banke, rezervujte si na to minimálne jeden poldeň, obedňajšia prestávka v práci rozhodne nebude stačiť. Nie všade je zdravé piť vodu z vodovodu a nie všade majú vodovod. Elektrina tiež nie je samozrejmosťou a ak ju máte, výpadky prúdu sú bežné a počítajte, že občas vám nejaký ten prístroj „vyhorí“. WC-ko môže byť dosť často iba diera v zemi a sprcha iba kameň a vedro vody – a to nie len na vidieku. Ak máte tečúcu vodu, jej množstvo je obmedzené a ak ňou cez deň plytváte, na večernú sprchu vám už nezostane. Ak si s niekým dohodnete stretnutie, počítajte s tým, že môže doraziť do polhodiny po začiatku, takže „akademická polhodinka“. Hlavným potravinovým artiklom je ryža, z mäsa: kura a ryby. Ryža sa kombinuje s takmer všetkým – fazuľou, zemiakmi, cestovinou, kapustou, špenátom. Verejná doprava nemá hromadný poriadok, čakáte vždy, kým príde ten správny autobus a aby v ňom bolo miesto. Ak potrebujete byť niekde včas a cestujete v špičke alebo cez víkend, pridajte si k dĺžke cesty ešte ďalšiu hodinu do rezervy pre

prípado, že chytíte „červenú vlnu“. Chlieb nie je okrúhly ani oválny, ale v tvare neforemnej bagety. Pri obliekaní dbajte na to, aby ste mali zahalené kolená a ramená. Aj muži! Nedelňé bohoslužby vždy trvajú minimálne 2 hodiny (v akejkoľvek denominácii). No áno a je tu dosť teplo. V letnom období okolo 40°C, v zimnom okolo 25-30°C, ale klesá to aj pod 20°C, hlavne večer alebo keď prší (a to i v letnom období), takže dosť chladno. Teplotné výkyvy počas jedného dňa mi vôbec nerobia dobre, už ma aj skolilo „niečo ako chrípka“. V období dažďov, ak je zrovna veľmi daždivý deň (čo býva tak raz za pár týždňov na 2-3 dni), sa nikam nedostanete. Verejná doprava nejazdí a v niektorých častiach krajiny zmiznú cesty pod vodou. Ak sa začnete cítiť zle, zvyčajná otázka nie je „Viróza?“ či „Nádcha?“ ale „Malária?“ Tak ako vám „chutí“ každodenný Mozambik? :o)

Čo je tvojím hlavným poslaním, čomu sa venuješ?

Hlavným poslaním ekumenickej kresťanskej organizácie YWAM je „To Know God And Make Him Known“ (Poznať Boha a umožniť ostatným, aby Ho spoznali). Víziou nášho tímu YWAM Maputo je ovplyvniť všetky sféry spoločnosti cez vzdelávanie a formáciu prostredníctvom rôznych tréningových kurzov a našich životov v miestnej komunite. Náš projekt, ktorý začal v marci 2009, teda tvoria rôzne menšie krátkodobé i dlhodobé projekty. Momentálne prebieha už druhá DTS (Discipleship Training School = Škola učeníctva), na ktorej máme 9 študentov z Mozambiku, Brazílie a Rwandy. Prijímame rôzne medzinárodné tímy i jednotlivcov, ktoré tu prichádzajú na svoje evanjelizačné a dobrovoľnícke výjazdy a s nimi vedíme rôzne menšie služby – modlitba za chorých v nemocnici, praktická pomoc v nemocnici, návšteva väzenia, pomoc chudobným, programy na školách, evanjelizácia na uliciach, povzbudenie miestnych spoločenstiev veriacich pod. S jedným miestnym zborom vedíme pravidelné stretnutia žien-vdov, na ktorých sa učia vyrábať rôzne drobné predmety ako napr. pohľadnice, predajom ktorých si zarábajú na živobytie. V najbližších dňoch chceme otvoriť školu angličtiny, ktorú by som mala viesť ja a pomôcť tak miestnym ľuďom rozšíriť možnosti ako získať zamestnanie. V budúcom roku organizujeme zdravotnícky kurz, ktorého cieľom je naučiť sa analyzovať krvné testy pre diagnostiku malárie, aby sme mohli začať viesť miestnu antimalarickú kliniku. Na neďalekom ostrove sme získali pozemok, na ktorom stavia jedno juhoafrické spoločenstvo centrum pre chudobných, ktoré môžeme začať využívať, keď budeme mať na to v teame človeka, na potravinový program pre chudobných, ich vzdelávanie a prostredníctvom týchto aktivít i zdieľanie sa s Ježišom. Podobné tréningové centrum, ako máme tu v Maputo, by sme chceli otvoriť aj v mestečku Ponta do Ouro na juhovýchod od Maputo. Máme tam od miestnej samosprávy tiež sľúbený pozemok, ktorý získame hneď, ako budeme mať niekoho, kto sa bude môcť venovať tejto službe. Ak nám Boh požehná dosť ľudí do teamu, chceli by sme časom otvoriť skutočnú školu – ale to je veľmi dlhodobý cieľ.

Ako ťa prijali miestni ako cudzinku?

Myslím, že skvele. Hlavne preto, že biela je tu „in“ :o) a všetci rozhodne milujú moje dlhé vlasy, nakoľko ľuďom v tejto oblasti (netuším ako je to v zbytku Afriky) vlasy narastajú iba do dĺžky asi 5 cm alebo niečo podobné. Takže všetky ženy tu nosia na hlavách umelé predĺženia vlasov, ktoré tu môžete kúpiť na každom rohu ako u nás farbu na vlasy. Je tu veru podstatne jednoduchšie zmeniť „strih“ či účes ako u nás. Mojm ďalším plusom je, že milujem dlhé sukne a miestne „capalany“ (doslova kus látky, do ktorého sa zamotáte) mi sedia ako uliate. Veľkou výhodou je tiež moja ukecanosť a zvedavosť, takže ešte počas môjho prvého pobytu tu som sa naučila pár slov v portugálčine (oficiálnom jazyku krajiny) a šangáne (miestnom jazyku) a veľmi rada tým všetkým ohurujem. Často sa mi stáva, že ma ľudia zastavujú na ulici a pozitívne komentujú moje tradičné „in“ oblečenie, ale šokovala ma minulý týždeň jedna babička, ktorá so mnou začala hovoriť v šangáne. Je bežné, že sa tu aj neznámi ľudia zdravia na ulici a navzájom sa pýtajú, ako sa majú, ale všetko je to vždy v portugálčine, ak sa osobne nepoznajú a hlavne ak ste bieli. Toto bolo teda extra a nevedela som v rýchlosti, ktorá „bije“, ale o chvíľu mi doplo, že bola asi medzi tými ženami na trhu, u ktorých som si deň pred tým niečo kupovala a po portugalskom úvode som sa na konci vytasila s „kanyambo“ (ďakujem) a pár frázami v šangáne. No, náramne sa zabávali na mne: „Že biela a melie to po našom.“ :o) No a poslednou vecou, ktorá mi dokáže získať ich priazeň, keď mám príležitosť na nejakých bohoslužbách alebo chválach vlajkovať. Afričania milujú tanec a vlajky sú pre nich niečo ohromné.

V čom vnímaš zásadný rozdiel medzi našou a africkou kultúrou?

Je asi menej spoľahlivá podľa našich merítiek, ale oveľa pohodovejšia. Má to svoje výhody i nevýhody. Nič nie je tak, ako očakávate, na druhú stranu je dosť ťažké prísť niekam neskoro alebo naštváť niekoho tým, že niečo urobíte inak. To je proste tak. Život je zmena a tak všetko, čo je súčasťou života sa stále mení. :o)

Aké ťažkosti ťa v Afrike stretli a naopak čo ťa prekvapilo alebo potešilo?

Ťažkosti? No, väčšina úradníkov má problém s mojím pasom – v ich databázach sa „Slovensko“ dosť často nevyskytuje a tak sa vždycky bavím na tých „ksichtoch“, ktoré vystrúhajú, keď im nejaký program začne „vykrikovať“, že „NEEXISTUJE“. Občas sú z toho celkom milé konverzácie. Inak, väčšinou tu všetko strašne dlho trvá a vybaviť aj najjednoduchšie veci, je hotová „kalvária“ v najlepšom prípade len na pár hodín, bežne na niekoľko dní, možno i dlhšie. Každý deň ma niečo prekvapí, ale skôr v zmysle „Ani toto tu nefunguje.“ :o(Na druhú stranu úplne milujem chvíle, keď som bezradná, stratená a všetci okoloídúci sa mi snažia pomôcť, jednoducho do toho vložia úplne všetko, celé srdce. Ďalšia vec, ktorá sa mi páči, že tu nie je veľa stresu. Ľudia sú nejako zvyknutí, že všetko sa stále mení a nerobia z toho vedu, keď ja nie som pripravená okamžite vyraziť. Zatiaľ mi to tu príde oveľa pokojnejšie ako u nás, aj keď dosiahnuť veci tu znamená oveľa viac úsilia a času, ako som zvyknutá a tiež, že sa nedá vôbec na nič spoľahnúť. Proste najlepší plán je byť pripravený na to, že všetko bude úplne inak, a nič nepôjde podľa plánu. Najzáračnejšie ale zo všetkého je, že aj keď sa stretávam s ľuďmi, ktorí nehovoria mojím jazykom, sme schopní komunikovať. A to je

veľká vec. Je to niečo veľmi vzácné, pretože v živote stretávame veľmi veľa ľudí, ktorí hovoria rovnakým jazykom, ale nie sme spolu schopní komunikovať. Veľmi mi to prekvapilo, keď som sa stretla s ľuďmi na trhu v našej ulici. Už sa mi párkrát stalo, že som zle rozumela portugalskú číslovku a dávala im viac peňazí, ako pýtali. Dokázali so mnou nejako vykomunikovať, že to nie je v poriadku a peniaze vrátiť. Ale treba si dávať pozor pri výdavkoch. Matematika nie je ich najsilnejšia stránka, a aj keď vás nechcú ošmeknúť, dobre si svoj výdavok prepočítajte.

Čo alebo kto má najväčší podiel na tom, že veríš v Boha a hľadáš Jeho vôľu vo svojom živote?

Boh sám. ;o) Dalo by sa to vyjadriť slovami piesne „Ježiš, Ty si ma našiel a dal mi uzdravenie. Podal si mi ruku a už Ti nepoviem ‚Nie‘ Ty poznáš moje padanie, Ty poznáš moje vstávanie, Ty poznáš moje myslenie. Obklúčil si ma milosťou a radosťou, čo preteká, chválou si ma naplnil a dal mi Ducha života. Ty poznáš... Preskúmaj si ma, môj Bože, a poznaj moje myšlienky, preskúmaj moje srdce dnes a ved' ma cestou k večnosti. Ty poznáš...

No a potom celá kopa ľudí. Vyrástla som v katolíckej rodine počas komunizmu a moja viera v Boha by sa dala vyjadriť „Buď dobrá, rob dobré skutky a ak ich na konci bude viac ako hriechov, dostaneš sa do neba.“ Bola to pekná nuda a bola som presvedčená, že keď vyrastiem, prestanem chodiť do kostola. Prvá zmena nastala, keď po páde komunizmu vzniklo v našej farnosti spoločenstvo, ktoré viedli saleziáni a ja som dostala príležitosť spoznať viac toho záhadného Dona Bosca, o ktorom som čítala v knižkách o Dominikovi Saviovi a Miškovi Magonem, ktoré mi naordinovala moja mamina. Strašne rada čítam a milujem príbehy. Ďalšia zmena v mojom živote nastala, keď som začala chodiť na Gymnázium sv. Františka z Assisi v Žiline, kde som sa stretla s rôznymi ľuďmi, ktorí mali s Bohom živý osobný vzťah a nechávali sa ním viesť. No, zásadným bodom v mojom živote bol 23.máj 1995 (mala som 17), keď som pri čítaní jednej knihy pocítila, že Ježiš mi akoby hovorí, že chce byť Pánom môjho života. Niečo ako „nie len spolujazdec v aute môjho života ale šofér, ktorý vlastní kľúče od tohto auta a rozhoduje, kam sa povezieme“. Vtedy som spísala s Bohom niečo ako svoju osobnú zmluvu, v ktorej som mu dala môj život a právo robiť s ním, čo chce. Dodnes ju nosím v svojej Biblii. Ďalšou veľmi dôležitou skúsenosťou v mojom živote bolo stretnutie s hnutím Svetlo-Život a prejdenie ich formáciou prostredníctvom Oáz. Myslím, že tu bol položený praktický základ môjho života s Bohom, na ktorom stále staviam. No a takto by som mohla pokračovať ďalej vyratúvaním stoviek skvelých ľudí, spoločenstiev, stretnutí, cez ktoré som sa nechávala a stále nechávam viesť Bohom.

Čo by si odporučila ľuďom hľadajúcim Boha, ako môžu podľa Teba spraviť osobnú skúsenosť s Ním?

Risknite to a skočte!

Moja misia v Mozambiku

Napísal Marek Nikolov

Štvrtok, 14 Október 2010 14:06

Aspoň u mňa to tak funguje. Poviem si vždy najhoršiu možnosť, ktorá sa môže stať, zmierim sa s ňou a potom vykročím.

Niekdde som čítala, že „podmienkou zázraku sú ťažkosti a podmienkou veľkého zázraku je nemožnosť“. Boh nás často stavia do situácií, ktoré nemôžeme bez Neho zvládnuť sami, resp. ak by od nás v nejakej chvíli „odstúpil“, celé by sa to zosypalo. Presne toto som si hovorila, pred rozhodnutím odísť na 2 roky do Mozambiku. A to som na začiatku vedela iba, že potrebujem zhruba \$1000 na každý mesiac. Povedala som si, aspoň uvidím, či je pravda, čo je v Biblii napísané, že Boh sa stará o ľudí, ktorí hľadajú Jeho vôľu a či tomu fakt verím. No, veľakrát počas tých 17 mesiacov doma i posledných 30 dní tu, hovorím Bohu: „Keby som toto vedela na začiatku, tak Ti poviem ‚Sorry, nájdi si niekoho iného, toto fakt nezvládnem.‘ A to by som bola v celkom dobrej spoločnosti – Mojžiš, Jonáš a nejakí ďalší proroci...“ Ale som tu. Nepracujem od 12.9.2008, ani nedostávam podporu od štátu, ale stále mám z čoho žiť. Dokonca som odletela do Afriky! Ak aj nezostanem na misiách celý život a ak aj nezažijem už nič iné s Bohom, minimálne viem, že Boh existuje a Biblia „funguje“. Ale je toho oveľa viac, čo mi Boh dáva.

Každý to však musí zažiť na vlastnej koži. A Boh má pre každého originálny spôsob. (Nebojte sa, neskončíte všetci v Mozambiku. :-D)

Za rozhovor ďakuje Marek Nikolov

Zdroj: www.mojpribeh.sk